

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI

ul. Piotrkowska 120

90-006 Łódź

tel. (42) 636 36 89, fax (42) 636 07 12

e-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO-61-22(9)/12/RB

Łódź, dnia 06 czerwca 2012 r.

DECYZJA Nr RŁO 31/2012

- I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów wszczętego z urzędu przeciwko Miejskiemu Przedsiębiorstwu Oczyszczania Łódź Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Łodzi

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

po uprawdopodobnieniu stosowania przez tego przedsiębiorcę **praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 tej ustawy, polegającej na stosowaniu postanowień wzorca umowy, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.) poprzez stosowanie we wzorcu umowy pod nazwą „*UMOWA Nr /P na odbiór odpadów*”, następujących postanowień umownych o treści:

- 1) „*Reklamacje dotyczące wywozu odpadów powinny być zgłaszane do Biura Obsługi Klienta ul. Tokarzewskiego 2, tel.: 616-02-09 w terminie 2 dni. Niezgłoszenie w w/w terminie reklamacji oznacza że wywóz został wykonany prawidłowo, zgodnie z zawartą umową.*”
- 2) „*Rozliczenie nastąpi w ciągu 7 dni od wykonania usługi wg obowiązującego cennika, na podstawie faktur, płatnych przelewem na konto MPO lub w kasie, w terminie 14 dni licząc od daty wystawienia faktury.*”
- 3) „*W przypadku niewywiązania się Klienta z obowiązków określonych w § 3 i 4 MPO przysługuje prawo rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia.*”
- 4) „*Spory wynikające z tytułu niniejszej umowy podlegają rozpoznaniu przez sądy powszechne właściwe miejscowo dla siedziby MPO.*”

i przyjęciu zobowiązania Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania Łódź Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Łodzi **do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom** poprzez dokonanie zmian we wzorcu umowy pod nazwą „*UMOWA Nr /P na odbiór odpadów*” oraz w znajdujących się

w obrocie umowach zawartych z konsumentami poprzez zastąpienie zakwestionowanych postanowień postanowieniami o treści:

- „Reklamacje dotyczące realizacji niniejszej umowy, powinny być zgłaszane do Biura Obsługi Klienta ul. Tokarzewskiego 2 w Łodzi, telefonicznie pod nr tel. 616-02-09 lub pisemnie, a także w innej formie, MPO ma obowiązek załatwienia reklamacji niezwłocznie lub najpóźniej w drugim dniu roboczym po otrzymaniu zgłoszenia.”,
- „Faktura zostanie wystawiona w terminie 7 dni od wykonania usługi wg obowiązującego cennika. Termin płatności za wykonaną usługę wynosi 14 dni od daty doręczenia faktury VAT Klientowi.”,
- „W przypadku niewywiązywania się Klienta z obowiązków określonych w § 3 umowy, MPO przysługuje prawo rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia. Przed rozwiązaniem umowy, MPO wyznaczy Klientowi dodatkowy termin do wykonania zobowiązania w ciągu 14 dni od daty doręczenia zawiadomienia, pod rygorem rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia.”,
- „Spory wynikające z tytułu niniejszej umowy podlegają rozpoznaniu przez sądy powszechne.”

nakłada się na Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Łódź Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Łodzi **obowiązek wykonania przyjętego zobowiązania poprzez:**

- wprowadzenie zmian we wzorcu umowy pod nazwą „*UMOWA Nr /P na odbiór odpadów*” zgodnie z przyjętym zobowiązaniem w terminie 6 (sześciu) miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji,
- doręczenie, w terminie 6 (sześciu) miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji, konsumentom, z którymi zostały podpisane umowy na podstawie dotychczasowego wzorca umowy pod nazwą „*UMOWA Nr /P na odbiór odpadów*”, propozycji zmiany umów w sposób wynikający z przyjętego zobowiązania.

II. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów wszczętego z urzędu przeciwko Miejskiemu Przedsiębiorstwu Oczyszczania Łódź Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Łodzi

– **działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:**

po uprawdopodobnieniu stosowania przez tego przedsiębiorcę **praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 tej ustawy, polegającej na stosowaniu nieuczciwej praktyki rynkowej, o której mowa w art. 6 ust. 1 i 4 pkt 3 w zw. z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206) polegającej na wprowadzającym w błąd zaniechaniu poprzez nieuwzględnienie wartości podatku od towarów i usług w opłatach od świadczonych usług na skutek umieszczenia we wzorcu umowy pod nazwą „*UMOWA Nr /P na odbiór odpadów*” postanowienia, o treści: „*Cena określona w tabeli jest ceną netto. Należy do niej doliczyć podatek VAT wg obowiązujących przepisów. Kwota należna będzie umieszczana na blankietach opłat.*” **i przyjęciu zobowiązania** Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania Łódź Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Łodzi **do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom** poprzez dokonanie zmian we wzorcu umowy pod nazwą „*UMOWA Nr /P na odbiór odpadów*” oraz w znajdujących się w obrocie umowach zawartych z konsumentami poprzez zastąpienie zakwestionowanego

postanowienia postanowieniem o treści „Cena określona w tabeli jest ceną brutto uwzględniającą podatek od towarów i usług w wysokości 8%” **nakłada się** na Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Łódź Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Łodzi **obowiązek wykonania przyjętego zobowiązania poprzez:**

- wprowadzenie zmian we wzorcu umowy pod nazwą „*UMOWA Nr /P na odbiór odpadów*” zgodnie z przyjętym zobowiązaniem w terminie 6 (sześciu) miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji,
- doręczenie, w terminie 6 (sześciu) miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji, konsumentom, z którymi zostały podpisane umowy na podstawie dotychczasowego wzorca umowy pod nazwą „*UMOWA Nr /P na odbiór odpadów*”, propozycji zmiany umów w sposób wynikający z przyjętego zobowiązania.

III. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy

– **działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:**

nakłada się na Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Łódź Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Łodzi **obowiązek złożenia informacji o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania**, zawierającej:

- 1) nowy wzorzec umowy pod nazwą „*UMOWA Nr /P na odbiór odpadów*”, uwzględniający zmiany wynikające ze złożonego zobowiązania,
- 2) wzór aneksu do umów zawartych z konsumentami na podstawie dotychczasowego wzorca umowy pod nazwą „*UMOWA Nr /P na odbiór odpadów*” uwzględniający zmiany wynikające ze złożonego zobowiązania,
- 3) kopię pierwszej i dwóch kolejnych umów zawartych w oparciu o nowy wzorzec umowy pn. „*UMOWA Nr /P na odbiór odpadów*”, o ile takie umowy zostaną zawarte,
- 4) dane o liczbie konsumentów, którym doręczono aneksy do umów zawartych w oparciu o wzorzec umowy zawierający kwestionowane postanowienia wraz z dowodami potwierdzającymi doręczenie,
- 5) dane o liczbie konsumentów, którym nie doręczono aneksów do umów zawartych w oparciu o wzorzec umowy zawierający kwestionowane postanowienia oraz pisemne wyjaśnienia ewentualnych przyczyn braku doręczenia ww. aneksów

w terminie 7 (siedmiu) miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwany dalej: „Prezesem Urzędu” – przeprowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie badania rynku odbioru i utylizacji odpadów komunalnych, w tym określenia jego struktury i stopnia koncentracji. W ramach badania rynku zostały wysłane wezwania (kwestionariusze ankiety) do wybranej próby przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych. Ponadto, w toku postępowania wyjaśniającego została przeprowadzona analiza wzorców umów stosowanych przez przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych.

W oparciu o zebrany w toku przedmiotowego postępowania wyjaśniającego materiał dowodowy Prezes Urzędu ustalił, że Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Łódź Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Łodzi – zwana dalej „Spółką” – w swojej

działalności posługuje się wzorcem umowy pod nazwą „UMOWA Nr /P na odbiór odpadów” przy zawieraniu umów z konsumentami, w którym to wzorcu znajdują się postanowienia tożsame z postanowieniami umownymi wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone – zwanego dalej: „Rejestrem” – o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.) – zwanej dalej: „k.p.c.” – oraz postanowienie, którego wykorzystanie stanowić może nieuczciwą praktykę rynkową.

W dniu 29 lutego 2012 r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu Postanowieniem Nr 1/61-22/12 (dowód: karty Nr 1 – 3) postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez Spółkę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

1) stosowaniu postanowień wzorca umowy, które zostały wpisane do Rejestru, poprzez stosowanie we wzorcu umowy pod nazwą „UMOWA Nr /P na odbiór odpadów” następujących postanowień umownych o treści:

- „Reklamacje dotyczące wywozu odpadów powinny być zgłaszane do Biura Obsługi Klienta ul. Tokarzewskiego 2, tel.: 616-02-09 w terminie 2 dni. Niezgłoszenie w w/w terminie reklamacji oznacza że wywóz został wykonany prawidłowo, zgodnie z zawartą umową.”,
- „Rozliczenie nastąpi w ciągu 7 dni od wykonania usługi wg obowiązującego cennika, na podstawie faktur, płatnych przelewem na konto MPO lub w kasie, w terminie 14 dni licząc od daty wystawienia faktury.”,
- „W przypadku niewywiązania się Klienta z obowiązków określonych w § 3 i 4 MPO przysługuje prawo rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia.”,
- „Spory wynikające z tytułu niniejszej umowy podlegają rozpoznaniu przez sądy powszechne właściwe miejscowo dla siedziby MPO.”

co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) – zwanej dalej: „ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów”;

2) stosowaniu nieuczciwej praktyki rynkowej, o której mowa w art. 6 ust. 1 i 4 pkt 3 w zw. z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206) – zwanej dalej: „ustawą o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym” – polegającej na wprowadzającym w błąd zaniechaniu poprzez nieuwzględnienie wartości podatku od towarów i usług w cenach świadczonych usług na skutek umieszczenia we wzorcu umowy pod nazwą „UMOWA Nr /P na odbiór odpadów” postanowienia o treści: „Cena określona w tabeli jest ceną netto. Należy do niej doliczyć podatek VAT wg obowiązujących przepisów. Kwota należna będzie umieszczana na blankietach opłat.”, co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania (dowód: karty Nr 74 – 79 i 106), Spółka zobowiązała się do podjęcia działań mających na celu zapobieżenie naruszeniom wskazanym w Postanowieniu Nr 1/61-22/12, w trybie określonym w art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie wskazanym przez Prezesa Urzędu. Jednocześnie Spółka zadeklarowała zmianę obecnie obowiązującego wzorca umów z klientami indywidualnymi poprzez zastąpienie zakwestionowanych postanowień nowymi zapisami, które nie będą zawierały spornych kwestii oraz dokonanie stosownych zmian we wszystkich obowiązujących umowach zawartych z konsumentami.

Pismem z dnia 19 kwietnia 2012 r. Spółka uzupełniła swoje wcześniejsze zobowiązanie poprzez określenie wykonania zobowiązania w terminie sześciu miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji (dowód: karta Nr 106).

W dniu 25 kwietnia 2012 r. Prezes Urzędu zawiadomił Spółkę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego i możliwości zapoznania się z aktami sprawy (dowód: karta Nr 107).

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Łódź Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Łodzi jest przedsiębiorcą wpisanym pod numerem 0000024375 do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Krajowy Rejestr Sądowy (dowód: karty Nr 70 – 73).

Spółka zajmuje się odbiorem odpadów komunalnych i w ramach tej działalności zawiera z konsumentami umowy na odbiór tych odpadów. Przedmiotem analizy Prezesa Urzędu w ramach niniejszego postępowania był wzorzec umowy o nazwie „*UMOWA Nr /P na odbiór odpadów*” stosowany przez Spółkę przy zawieraniu umów z konsumentami (dowód: karty Nr 6 – 7).

W „*UMOWIE Nr /P na odbiór odpadów*”, która stanowi wzorzec umowy w rozumieniu art. 384 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, ze zm.) – zwanej dalej: „k.c.” – Spółka ustaliła jednostronnie następujące postanowienia:

- „*Reklamacje dotyczące wywozu odpadów powinny być zgłaszane do Biura Obsługi Klienta ul. Tokarzewskiego 2, tel.: 616-02-09 w terminie 2 dni. Niezgłoszenie w w/w terminie reklamacji oznacza że wywóz został wykonany prawidłowo, zgodnie z zawartą umową.*” – postanowienie zawarte w § 5 pkt 1 wzorca umowy (dowód: karta Nr 7),
- „*Rozliczenie nastąpi w ciągu 7 dni od wykonania usługi wg obowiązującego cennika, na podstawie faktur, płatnych przelewem na konto MPO lub w kasie, w terminie 14 dni licząc od daty wystawienia faktury.*” – postanowienie zawarte w § 5 pkt 5 wzorca umowy (dowód: karta Nr 7),
- „*W przypadku niewywiązania się Klienta z obowiązków określonych w § 3 i 4 MPO przysługuje prawo rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia.*” – postanowienie zawarte w § 6 pkt 5 wzorca umowy (dowód: karta Nr 7),
- „*Spory wynikające z tytułu niniejszej umowy podlegają rozpoznaniu przez sądy powszechne właściwe miejscowo dla siedziby MPO.*” – postanowienie zawarte w § 6 pkt 7 wzorca umowy (dowód: karta Nr 7),
- „*Cena określona w tabeli jest ceną netto. Należy do niej doliczyć podatek VAT wg obowiązujących przepisów. Kwota należna będzie umieszczana na blankietach opłat.*” – postanowienie zawarte w § 1 pkt 3 wzorca umowy (dowód: karta Nr 6).

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwany dalej: „Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów” – w wyroku z dnia 9 marca 2010 r. (sygn. akt XVII AmC 430/09) uznał za niedozwolone postanowienie o treści: „Zleceniodawca może składać w terminie jednego tygodnia reklamację w przypadku opóźnienia w wywozie (tel. 38-06-685)”. Postanowienie to zostało wpisane do Rejestru w dniu 7 lipca 2010 r. pod numerem 1976.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 14 marca 2005 r. (sygn. akt XVII AmC 6/04) uznał za niedozwolone postanowienie o treści: „Należność za gaz ziemny oraz świadczone Kupującemu usługi będą regulowane na podstawie faktur

wystawionych przez Sprzedawcę w terminie podanym na fakturze, jednak nie później niż w ciągu 14 dni od daty otrzymania faktury z wyłączeniem § 5 ust. 3 umowy. Należność za gaz ziemny, o której mowa w § 5 ust. 3 umowy Kupujący będzie regulował na podstawie faktur wystawionych przez Sprzedawcę w terminie podanym na fakturze”. Postanowienie to zostało wpisane do Rejestru w dniu 11 lipca 2005 r., pod numerem 495.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 9 marca 2010 r. (sygn. akt XVII AmC 430/09) uznał za niedozwolone postanowienie o treści: „Zleceniobiorcy przysługuje prawo rozwiązania umowy bez wypowiedzenia w przypadku, kiedy Zleceniodawca spóźnia się z zapłatą za usługi”. Postanowienie to zostało wpisane do Rejestru w dniu 7 lipca 2010 r. pod numerem 1979.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 9 października 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 101/05) uznał za niedozwolone postanowienie o treści: „(...) Umowa ulega automatycznemu rozwiązaniu, jeżeli Zleceniodawca nie będzie terminowo regulował należności względem Zleceniobiorcy wynikających z załącznika nr 7 (...)”. Postanowienie to zostało wpisane do Rejestru w dniu 3 stycznia 2007 r. pod numerem 976.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 27 listopada 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 162/05) uznał za niedozwolone postanowienie o treści: „Spory powinny być w miarę możliwości rozstrzygane polubownie. W przypadku rozstrzygnięć sądowych – w sądzie właściwym dla siedziby Zleceniobiorcy”. Postanowienie to zostało wpisane do Rejestru w dniu 5 lutego 2007 r. pod numerem 1020.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 27 marca 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 39/04) uznał za niedozwolone postanowienie o treści: „Do rozstrzygania sporów wynikających z tej umowy właściwe będą sądy powszechne w Łodzi”. Postanowienie to zostało wpisane do Rejestru w dniu 3 lipca 2006 r. pod numerem 772.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 17 sierpnia 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 100/05) uznał za niedozwolone postanowienie o treści: „Sądem właściwym do rozpatrywania wszystkich sporów wynikłych z umowy jest sąd siedziby Frontonu”. Postanowienie to zostało wpisane do Rejestru w dniu 9 listopada 2006 r. pod numerem 922.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050, ze zm.) – zwanej dalej: „ustawą o cenach” – cena to wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę. W cenie uwzględnienia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług oraz podatkiem akcyzowym.

Zgodnie z art. 4 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym praktyka rynkowa stosowana przez przedsiębiorców wobec konsumentów jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu (ust. 1). Za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się w szczególności praktykę rynkową wprowadzającą w błąd oraz agresywną praktykę rynkową, a także stosowanie sprzecznego z prawem kodeksu dobrych praktyk, jeżeli działania te spełniają przesłanki określone w ust. 1 (ust. 2). Z kolei stosownie do art. 6 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, praktykę rynkową uznaje się za zaniechanie wprowadzające w błąd, jeżeli pomija istotne informacje potrzebne przeciętnemu konsumentowi do podjęcia decyzji dotyczącej umowy i tym samym powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął (ust. 1). Wprowadzającym w błąd zaniechaniem może być w szczególności zatajenie lub nieprzekazanie w sposób jasny, jednoznaczny lub we

właściwym czasie istotnych informacji dotyczących produktu (ust. 3 pkt 1). W przypadku propozycji nabycia produktu, za istotne informacje, o których mowa w ust. 1, uznaje się w szczególności cenę uwzględniającą podatki (ust. 4 pkt 3 ww. ustawy).

Spółka zobowiązała się do zaniechania stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów (dowód: karty 74 – 79 i 106) poprzez nadanie zakwestionowanym postanowieniom następujących brzmień:

- 1) „Reklamacje dotyczące realizacji niniejszej umowy, powinny być zgłaszane do Biura Obsługi Klienta ul. Tokarzewskiego 2 w Łodzi, telefonicznie pod nr tel. 616-02-09 lub pisemnie, a także w innej formie, MPO ma obowiązek załatwienia reklamacji niezwłocznie lub najpóźniej w drugim dniu roboczym po otrzymaniu zgłoszenia.”,
- 2) „Faktura zostanie wystawiona w terminie 7 dni od wykonania usługi wg obowiązującego cennika. Termin płatności za wykonaną usługę wynosi 14 dni od daty doręczenia faktury VAT Klientowi.”,
- 3) „W przypadku niewywiązywania się Klienta z obowiązków określonych w § 3 umowy, MPO przysługuje prawo rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia. Przed rozwiązaniem umowy, MPO wyznaczy Klientowi dodatkowy termin do wykonania zobowiązania w ciągu 14 dni od daty doręczenia zawiadomienia, pod rygorem rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia.”,
- 4) „Spory wynikające z tytułu niniejszej umowy podlegają rozpoznaniu przez sądy powszechne.”,
- 5) „Cena określona w tabeli jest ceną brutto uwzględniającą podatek od towarów i usług w wysokości 8%”.

Mając na uwadze ilość zawartych umów, których jest (*tajemnica Przedsiębiorcy*), oraz doświadczenie w kontaktach z konsumentami, Spółka zobowiązała się do wprowadzenia zmian w okresie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji (dowód: karta Nr 106).

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami Spółki. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy, naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1 tej ustawy, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 tej ustawy, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek

wykonania tych zobowiązań. W decyzji tej, jak wynika z art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

Przytoczony powyżej przepis jako przesłanki warunkujące możliwość wydania decyzji wskazuje: uprawdopodobnienie, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz zobowiązanie się przedsiębiorcy, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, do podjęcia lub zaniechania działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom.

W niniejszym postępowaniu wymaga zatem rozważenia, czy wskazane warunki zaistniały w odniesieniu do działania i zobowiązania Spółki, a ponadto, czy w przypadku ich wystąpienia uzasadnione jest przyjęcie zobowiązania strony postępowania i wydanie przez Prezesa Urzędu decyzji w oparciu o ww. przepis.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do art. 24 ust. 2 tej ustawy, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności:

- stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru,
- naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji,
- nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.

Dla uprawdopodobnienia stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest jednak każdorazowo uprawdopodobnienie kumulatywnego spełnienia trzech przesłanek:

- 1) działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy,
- 2) noszące znamiona bezprawności,
- 3) godzące w zbiorowy interes konsumentów.

Ad 1)

Stosownie do art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy, rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (...). Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 ze zm.) – zwanej dalej: „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej” – jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej (zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej). Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, ze zm.) z chwilą wpisu do rejestru spółka akcyjna w organizacji uzyskuje osobowość prawną. Ponadto, zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym. Przepis art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły.

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Łódź Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Łodzi jest przedsiębiorcą wpisanym pod numerem

0000024375 do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Krajowy Rejestr Sądowy (dowód: karty Nr 70 – 73). Nie ulega zatem wątpliwości, iż Spółka jest przedsiębiorcą w rozumieniu powołanego wyżej art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Tym samym Spółka przy wykonywaniu działalności gospodarczej podlega rygorom określonym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów i jej działania mogą podlegać ocenie pod kątem naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W związku z powyższym **Prezes Urzędu stwierdził, że pierwsza przesłanka niezbędna do uprawdopodobnienia stosowania przez Spółkę praktyki wskazanej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona.**

Ad 2)

Dla uprawdopodobnienia, że działania przedsiębiorcy są praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest, aby miały one charakter bezprawny.

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Porządek prawny obejmuje normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów (wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 listopada 2007 r., sygn. akt XVII AmA 45/07). Same przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie regulują konstrukcji bezprawności działań przedsiębiorcy. Jednakże w art. 24 ust. 2 tej ustawy ustawodawca wskazał przykładowe rodzaje praktyk, które naruszają zbiorowe interesy konsumentów, zaliczając do nich stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. (tak art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów), jak również nieuczciwe praktyki rynkowe (tak art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów).

Bezprawność zachowania Spółki zostanie rozważona oddzielnie w odniesieniu do każdej z praktyk.

Ad I. sentencji decyzji

Odnosząc się do zarzutów zawartych w pkt I. sentencji niniejszej decyzji, Prezes Urzędu wskazuje, iż stosownie do art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c.

Na mocy art. 479⁴⁵ § 1 k.p.c. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest obowiązany przysyłać Prezesowi Urzędu odpis każdego prawomocnego wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Na podstawie takich wyroków, Prezes Urzędu jest zobowiązany do prowadzenia rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, stosownie do art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Przepis art. 479⁴⁵ § 3 k.p.c. ustanawia zasadę tzw. formalnej jawności Rejestru, stanowiąc, że Rejestr jest jawny. Jawność Rejestru oznacza, że Rejestr jest dostępny dla każdego zainteresowanego, czyli każdy ma do niego prawo wglądu. Skutkiem formalnej jawności Rejestru jest niemożność zasłaniania się nieznaną w nim wpisów. W Rejestrze tym przytacza się treść postanowień wzorców umowy uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone.

W ocenie Prezesa Urzędu, wpisanie takich postanowień do Rejestru oznacza, że od tej chwili postanowienia te są zakazane we wszystkich wzorcach umów. Zakaz stosowania

postanowień wpisanych do Rejestru, dotyczy nie tylko tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu zapadł wyrok w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, lecz również innych przedsiębiorców z danej branży. Za takim ujęciem przemawia podstawowy cel postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jakim jest usunięcie z obrotu postanowień, które Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone. Chodzi bowiem o to, by konsumenci nie byli narażeni na te postanowienia w przyszłości w umowach zawieranych z innymi przedsiębiorcami. Ponadto, zdaniem Prezesa Urzędu, zakaz stosowania niedozwolonych postanowień wpisanych do Rejestru dotyczy także postanowień podobnych. Spółka stosuje bowiem postanowienia, których istota jest taka sama, lecz konstrukcja gramatyczna i szyk wyrazów w zdaniu są różne. W związku z tym, zakazane jest też stosowanie postanowienia, którego zakres jest tożsamy z zakresem postanowienia wpisanego do Rejestru. Nie jest konieczna dokładna, literalna identyczność tych postanowień.

Stanowisko Prezesa Urzędu znajduje uzasadnienie w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (Sygn. akt III SZP 3/06) wskazał, iż stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Sąd Najwyższy uznał również, iż jeżeli Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzna określone postanowienie za niedozwolone w wyniku przeprowadzonej kontroli abstrakcyjnej i zostanie ono wpisane do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c., praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080, ze zm.) – którego odpowiednikiem w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów jest art. 24 ust. 2 pkt 1 – dopuszcza się każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych postanowień zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające np. na przestawieniu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeżeli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty postanowienia.

W ocenie Prezesa Urzędu postanowienie, o treści: *„Reklamacje dotyczące wywozu odpadów powinny być zgłaszane do Biura Obsługi Klienta ul. Tokarzewskiego 2, tel.: 616-02-09 w terminie 2 dni. Niezgłoszenie w w/w terminie reklamacji oznacza, że wywóz został wykonany prawidłowo, zgodnie z zawartą umową.”* (§ 5 pkt 1 wzorca umowy pn. *„UMOWA Nr /P na odbiór odpadów”*) – jest tożsamy z postanowieniem umownym wpisanym do Rejestru pod numerem 1976, o treści: *„Zleceniodawca może składać w terminie jednego tygodnia reklamację w przypadku opóźnienia w wywozie (tel. 38-06-685)”*. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 9 marca 2010 r. (sygn. akt XVII AmC 430/09) uznał, że przedmiotowe postanowienie spełnia przesłanki określone w art. 385³ pkt 2 k.c. Stosownie bowiem do treści tego artykułu, w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności wyłączają lub istotnie ograniczają odpowiedzialność względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Zdaniem Sądu, zapis ten wprowadza rażąco krótki termin składania przez konsumenta reklamacji na nienależyte wykonanie umowy przez zleceniobiorcę, a nadto może wywołać u konsumenta mylne wrażenie, że po upływie jednego tygodnia traci on prawo dochodzenia roszczeń z tytułu nienależytego wykonania umowy. W ocenie Prezesa Urzędu, postanowienie stosowane przez Spółkę oraz postanowienie wpisane do Rejestru pod numerem 1976 mogą zostać uznane za tożsame. Każde z wyżej wymienionych postanowień wprowadziło bowiem bardzo krótki termin do złożenia reklamacji i tym samym ogranicza prawo konsumenta do dochodzenia roszczeń z tytułu nienależytego wykonania umowy. Reklamacje te mogą dotyczyć bowiem każdego aspektu

związanego stosunku obligacyjnego pomiędzy Spółkę i jej klientami posiadającymi status konsumenta (przykładowo podać tu można wadliwe wyliczenie opłaty za wykonanie usługi). Mając na uwadze fakt, że reklamacje mogą być składane nie tylko z tytułu nieterminowego lub nienależytego świadczenia usług przez przedsiębiorcę, ale również z tytułu wadliwego ich rozliczenia, należy uznać, że wprowadzenie rażąco krótkiego terminu na złożenie reklamacji w ciągu 2 dni (a w przypadku postanowienia wpisanego do Rejestru w ciągu jednego tygodnia) może uniemożliwić konsumentowi dochodzenie jego roszczeń przeciwko przedsiębiorcy. Przy ocenie tożsamości zacytowanych postanowień uwzględniono również fakt, że treść każdego z postanowień, może wywołać u konsumenta mylne wrażenie, iż po upływie wskazanych terminów, traci on prawo dochodzenia roszczeń z tytułu nienależytego wykonania umowy. Ponadto, zarówno Spółka, której został postawiony zarzut w przedmiotowym postępowaniu, jak i przedsiębiorca, który stosował we wzorcu umowy postanowienie uznane za niedozwolone na mocy ww. wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (pierwotny adresat postanowienia uznanego za niedozwolone), prowadzili działalność gospodarczą na rynku usług wywozu odpadów komunalnych.

W ocenie Prezesa Urzędu postanowienie, o treści: *„Rozliczenie nastąpi w ciągu 7 dni od wykonania usługi wg obowiązującego cennika, na podstawie faktur, płatnych przelewem na konto MPO lub w kasie, w terminie 14 dni licząc od daty wystawienia faktury.”* (§ 5 pkt 5 wzorca umowy pn. *„UMOWA Nr /P na odbiór odpadów”*) – jest tożsame z postanowieniem umownym wpisanym do Rejestru pod numerem 495, o treści: *„Należność za gaz ziemny oraz świadczone Kupującemu usługi będą regulowane na podstawie faktur wystawionych przez Sprzedawcę w terminie podanym na fakturze, jednak nie później niż w ciągu 14 dni od daty otrzymania faktury z wyłączeniem § 5 ust. 3 umowy. Należność za gaz ziemny, o której mowa w § 5 ust. 3 umowy Kupujący będzie regulował na podstawie faktur wystawionych przez Sprzedawcę w terminie podanym na fakturze”*. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 14 marca 2005 r. (sygn. akt XVII AmC 6/04) uznał, że kwestionowane postanowienie umowne spełnia przesłanki określone w art. 385³ pkt 8 i 9 k.c. Zgodnie z przywołanymi przepisami w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności uzależniają spełnienie świadczenia od okoliczności zależnych tylko od woli kontrahenta konsumenta (pkt 8), przyznają kontrahentowi konsumenta uprawnienia do dokonywania wiążącej interpretacji umowy (pkt 9). Powyższe postanowienia powodują, że konsument nie posiada wiedzy przy zawieraniu umowy z przedsiębiorcą na podstawie tych wzorców umów odnośnie terminu płatności przez niego za świadczenie drugiej strony, gdyż umowa takiego terminu nie określa, a czyni to wyłącznie faktura, doręczona po jej zawarciu. Powyższe może powodować szereg negatywnych konsekwencji dla konsumenta, np. konieczność zapłaty odsetek za opóźnienia w zapłacie należności przez konsumenta w wyniku otrzymania faktury pocztą po terminie płatności, bądź też wyznaczenie zbyt krótkiego terminu płatności z uwagi na opóźnienie doręczenia faktury. Ponadto przedsiębiorca zastrzega sobie wyłączne uprawnienie do ustalania terminu płatności należności przez konsumenta. Natomiast umowa powinna wyraźnie określać sposób oraz termin spełnienia świadczenia przez każdą ze stron, zwłaszcza, gdy jedną z nich jest konsument.

W ocenie Prezesa Urzędu, postanowienie stosowane przez Spółkę oraz postanowienie wpisane do rejestru pod numerem 495 mogą zostać uznane za tożsame. Każde z wyżej wymienionych postanowień powoduje u konsumentów brak wiedzy odnośnie terminu płatności należnego świadczenia. Postanowienie te także zastrzegają uprawnienie do ustalenia terminu spłaty zobowiązania jedynie przedsiębiorcy. Wskazać również należy na podobieństwa łączące umowę o odbiór odpadów komunalnych oraz umowę o dostawy gazu: obie dotyczą bowiem stałego dostarczania usługi, a tym samym uiszczania przez konsumenta cyklicznych opłat z tym związanych.

W ocenie Prezesa Urzędu postanowienie, o treści: *„W przypadku niewywiązania się Klienta z obowiązków określonych w § 3 i 4 MPO przysługuje prawo rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia.”* (§ 6 pkt 5 wzorca umowy pn. *„UMOWA Nr /P na odbiór odpadów”*) – jest tożsame z postanowieniem umownym wpisanym do Rejestru pod numerem 1976, o treści: *„Zleceniobiorcy przysługuje prawo rozwiązania umowy bez wypowiedzenia w przypadku kiedy Zleceniodawca spóźnia się z zapłatą za usługi”*. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 9 marca 2010 r. (sygn. akt XVII AmC 430/09) uznał, że wbrew powszechnie panującym obyczajom kupieckim umowa nie przewiduje – przed zastosowaniem w/w sankcji – dodatkowego wezwania do zapłaty. Sąd zważył, iż podkreślenia wymaga fakt, iż przedsiębiorca w ogóle nie bierze pod uwagę sytuacji losowych, jakie mogą spotkać każdego człowieka. Nie rozróżniając powodów, z których konsument popadł w zwłokę, przedsiębiorca ustalił najsurowszą z możliwych sankcji, a więc rozwiązania umowy bez wypowiedzenia. Oznacza to w praktyce, iż konsument, nie z własnej winy, może zostać pozbawiony usługi w zakresie utrzymywania porządku i czystości praktycznie z dnia na dzień. Taki zapis, zdaniem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, narusza równowagę kontraktową stron, jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumentów.

Ponadto wskazane powyżej postanowienie może zostać uznane za tożsame z postanowieniem wpisanym do Rejestru pod numerem 976, o treści: *„(...) Umowa ulega automatycznemu rozwiązaniu, jeżeli Zleceniodawca nie będzie terminowo regulował należności względem Zleceniobiorcy wynikających z załącznika nr 7 (...)”*. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 9 października 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 101/05) uznał, że przedsiębiorca zbyt restrykcyjnie ustalił konsekwencje związane z opóźnieniem w procesie regulowania należności przez konsumentów. W świetle zakwestionowanego postanowienia umowa może przestać obowiązywać w przypadku nawet jednodniowego opóźnienia w zapłacie raty przez konsumenta.

W ocenie Prezesa Urzędu, postanowienie stosowane przez Spółkę oraz opisane powyżej postanowienia wpisane do rejestru pod numerami 1976 oraz 976 mogą zostać uznane za tożsame. Zarówno bowiem postanowienie stosowane przez Spółkę, jak i te wpisane do rejestru, nie przewidują obowiązku wezwania konsumenta do zapłaty, a jednocześnie przewidują sankcję w postaci rozwiązania umowy bez wypowiedzenia.

W ocenie Prezesa Urzędu postanowienie, o treści: *„Spory wynikające z tytułu niniejszej umowy podlegają rozpoznaniu przez sądy powszechne właściwe miejscowo dla siedziby MPO.”* (§ 6 pkt 7 wzorca umowy pn. *„UMOWA Nr /P na odbiór odpadów”*) – jest tożsame z postanowieniami umownymi wpisanymi do Rejestru pod numerami 1020, 772, 922, o treści:

- *„Spory powinny być w miarę możliwości rozstrzygane polubownie. W przypadku rozstrzygnięć sądowych – w sądzie właściwym dla siedziby Zleceniobiorcy”*,
- *„Do rozstrzygania sporów wynikających z tej umowy właściwe będą sądy powszechne w Łodzi.”*,
- *„Sądem właściwym do rozpatrywania wszystkich sporów wynikłych z umowy jest sąd siedziby Frontonu”*.

Wskazane postanowienia naruszają art. 385¹ § 1 k.c. i stanowią odpowiednik postanowienia z art. 385³ pkt 23 k.c., gdyż wyłączają zasadę właściwości ogólnej i przemiennej sądu, a to może stanowić dodatkową dolegliwość dla konsumenta, a także ograniczać realizację przysługujących mu uprawnień. Wskazane postanowienia stanowią tzw. klauzulę prorogacyjną i ustalają wyłączną właściwość sądu do rozpoznania ewentualnych sporów z umowy na podstawie siedziby przedsiębiorcy. W przypadku powstania sporu na tle wykonywania umowy, postanowienia te bezprawnie narzucają konsumentom właściwość

miejscową sądu i ograniczają ich prawa do wytoczenia powództwa, wynikające z przepisów k.p.c. o właściwości ogólnej i przemiennej. Zmiana właściwości miejscowej sądu stanowi zagrożenie interesu konsumenta w sytuacjach, kiedy zmuszałoby go to do prowadzenia procesu przed sądem w odległej miejscowości.

Ad II. sentencji decyzji

Odnosząc się do zarzutów zawartych w pkt II. sentencji niniejszej decyzji, Prezes Urzędu wskazuje, iż stosownie do art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności nieuczciwe praktyki rynkowe.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, stosowana przez przedsiębiorcę wobec konsumentów praktyka rynkowa jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu. Przedmiotowy przepis stanowi klauzulę generalną, która na okoliczność stosowania danej praktyki będzie podlegała stosownej konkretyzacji. Jednocześnie ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym dokonuje podziału praktyk rynkowych na wprowadzające w błąd oraz agresywne praktyki rynkowe (art. 4 ust. 2).

Zgodnie z ustaleniami dokonany w toku niniejszego postępowania, Spółka w stosowanym wzorcu umowy nie uwzględniła wartości podatku od towarów i usług w opłatach od świadczonych usług na skutek umieszczenia we wzorcu umowy postanowienia, o treści: „Cena określona w tabeli jest ceną netto. Należy do niej doliczyć podatek VAT wg obowiązujących przepisów. Kwota należna będzie umieszczana na blankietach opłat.” – (§ 1 pkt 3 wzorca umowy pn. „UMOWA Nr /P na odbiór odpadów”).

W celu dowiedzenia, że opisane powyżej działanie Spółki stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, konieczne jest wykazanie, że przedmiotowe działanie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu.

Dobre obyczaje podlegają konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Zgodnie z poglądem doktryny *sprzeczne z dobrymi obyczajami są działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności (...) czyli takie działanie, które potocznie określone jest jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania* (tak: K. Pietrzykowski red., Kodeks cywilny. Komentarz, Warszawa 2002 r., str. 804). W niniejszej sprawie dobre obyczaje należy ocenić jako prawo do rzetelnej i jednoznacznej informacji, jaką profesjonalista – przedsiębiorca powinien kierować do przeciętnego konsumenta (dostatecznie poinformowanego, ostrożnego i uważnego).

Zgodnie z art. 3 w związku z art. 6 ust. 1 i 4 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym zakazane jest stosowanie nieuczciwych praktyk rynkowych, za które uznaje się w szczególności praktykę rynkową polegającą na wprowadzającym w błąd zaniechaniu poprzez nieuwzględnienie w proponowanych cenach produktów wartości podatku od towarów i usług. Praktykę rynkową uznaje się za zaniechanie wprowadzające w błąd, jeżeli pomija istotne informacje potrzebne przeciętnemu konsumentowi do podjęcia decyzji dotyczącej umowy i tym samym powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Przywołany art. 6 ust. 4 pkt 3 ww. ustawy wskazuje przy tym, iż w

przypadku propozycji nabycia produktu, za istotne informacje potrzebne przeciętnemu konsumentowi do podjęcia decyzji dotyczącej umowy, uznaje się w szczególności cenę uwzględniającą podatki lub, w przypadku, gdy charakter produktu nie pozwala w sposób racjonalny na wcześniejsze obliczenie ceny, sposób, w jaki cena jest obliczana, jak również wszelkie dodatkowe opłaty za transport, dostawę lub usługi pocztowe lub, w sytuacji, gdy wcześniejsze obliczenie tych opłat nie jest w sposób racjonalny możliwe, informację o możliwości powstania takich dodatkowych kosztów.

Na Spółce, jako na profesjonalistcie ciążyą szczególne obowiązki informacyjne w przypadku, gdy ich kontrahentami są konsumenci. Pozbawienie konsumentów właściwej informacji dotyczącej wartości podatku od towarów i usług w dodatkowych opłatach od świadczonych usług może uniemożliwić podejmowanie świadomych i w pełni suwerennych decyzji w sprawie zakupu oferowanych przez Spółkę usług.

Pojęcie „cena” zostało zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o cenach, w świetle, której cena to wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę. W cenie powinien być uwzględniony podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług oraz podatkiem akcyzowym.

Z analizy przywołanych powyżej przepisów wynika, iż cena podawana lub uwidaczniana przez przedsiębiorcę (sprzedawcę), powinna być ceną brutto, tj. ceną zawierającą podatek od towarów i usług, który stanowi jeden z elementów składowych ceny. Obowiązek podawania cen brutto dotyczy zarówno ich uwidaczniania w miejscu sprzedaży, jak i umieszczania w jakichkolwiek przekazach pochodzących od przedsiębiorcy.

W wyroku z dnia 19 maja 2005 r. (sygn. akt XVII Ama 11/04) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, iż „informacja o cenie towaru w wysokości (wartości) nieuwzględniającej podatku jest informacją nierzetelną, nieprawdziwą i niepełną, bo to na przedsiębiorcy leży obowiązek oznaczania cen towaru zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa zaś konsument ma prawo znać cenę towaru, a nie obliczać ją sam, bez względu na to, czy przy cenie umieszczono ogólnikową informację – cena netto, cena + VAT itp.” Należy również przywołać stanowisko Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrażone w wyroku z dnia 17 czerwca 2009 r. (sygn. akt XVII AmC 324/08), w którym uznano za niedozwolone następujące postanowienie: „zamawiający za wykonanie czynności objętych niniejszą umową zobowiązuje się zapłacić wynagrodzenie w wysokości 3% (słownie: trzech procent) + 22% VAT ostatecznej ceny nieruchomości”. W uzasadnieniu Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wskazał: „Cena za usługę pośrednictwa wyrażona w wielu składnikach określonych procentowo jest ceną ustaloną z naruszeniem obowiązujących przepisów, nie jest jednoznaczna, wymaga podjęcia przez konsumentów dodatkowych czynności do jej ustalenia, jest niekorzystnie ukształtowana dla konsumenta, nie zachowana również została równowaga stron. W ocenie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów takie określenie ceny stanowi rażące naruszenie interesów konsumenta i jest sprzeczne z dobrymi obyczajami”.

Prezes Urzędu stwierdził, że stosowany przez Spółkę w obrocie z konsumentami sposób oznaczania opłaty za usługę nie spełnia wymogów cytowanego przepisu art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. W ocenie Prezesa Urzędu do opłat od świadczonych usług mają zastosowanie wszelkie regulacje dotyczące cen – w tym regulacja dotycząca sposobu ich wyrażania. W obrocie konsumenckim pożądanym jest, aby już na etapie prezentowania oferty i zawierania umowy określono jednoznacznie wszelkie

opłaty za świadczenie usługi na poziomie ostatecznym, tj. z uwzględnieniem wysokości obciążeń fiskalnych.

W związku z powyższym należało uznać, że Spółka naruszyła dobre obyczaje, w zakresie obowiązku przekazywania konsumentom rzetelnej, jednoznacznej informacji o wszystkich opłatach od świadczonej usługi w zakresie wywozu odpadów komunalnych.

Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym posługuje się pojęciem przeciętnego konsumenta. To w odniesieniu do przeciętnego konsumenta powinna być dokonywana ocena każdej praktyki rynkowej, w tym praktyki polegającej na działaniu wprowadzającym w błąd. Będące przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia działanie Spółki powinno być zatem oceniane z perspektywy przeciętnego konsumenta.

Definicja przeciętnego konsumenta zamieszczona w ustawie o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (zgodnie z art. 2 pkt 8 tej ustawy przez przeciętnego konsumenta rozumie się konsumenta, który jest dostatecznie dobrze poinformowany, uważny i ostrożny) jest wynikiem dorobku orzeczniczego Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Stopniowy rozwój orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości doprowadził do utrwalenia modelu konsumenta jako konsumenta rozważnego, przeciętnie zorientowanego, mającego prawo do rzetelnej informacji niewprowadzającej w błąd, zawierającej wszelkie niezbędne dane wynikające z funkcji i przeznaczenia danego towaru. To, czego można oczekiwać od rozsądnego konsumenta wynika przede wszystkim z tego, jak daleko sięga obowiązek informacji handlowej, jej dostępności, jasności, niedwuznaczności, pełności i odpowiedniości.

Przeciętnego konsumenta należy rozumieć, jako dostatecznie dobrze poinformowanego, uważnego i ostrożnego przy uwzględnieniu czynników społecznych, kulturowych i językowych – charakterystycznych dla polskiego konsumenta. Wskazanie na cechy takie jak dostateczne poinformowanie, uwaga oraz ostrożność określa pewien zespół cech mentalnych konsumenta (jego „przeciętność”), polegającą na tym, że z jednej strony można wymagać od niego pewnego stopnia wiedzy i orientacji w rzeczywistości, lecz z drugiej strony nie można uznać, że jego wiedza jest kompletna i profesjonalna oraz że konsument nie ma prawa pewnych rzeczy nie wiedzieć. Przeciętny konsument nie posiada wiedzy specjalistycznej (prawnej) w danej dziedzinie, ale przede wszystkim rozumie kierowane do niego informacje i potrafi je wykorzystać do podjęcia świadomej decyzji dotyczącej produktu. Niemniej jednak nawet ostrożny, uważny konsument ma prawo do rzetelnej informacji, która przy założeniu dokonania z jego strony aktów staranności celem zrozumienia istoty oferty przedsiębiorcy, nie będzie wprowadzać w błąd.

W ocenianych w przedmiotowym postępowaniu okolicznościach należy uznać, iż w sytuacji przedstawiania do podpisu formularzy umów podających wyłącznie cenę netto konsumentom mogli mieć wrażenie szczególnej korzyści cenowej związanej z zawarciem umowy właśnie ze Spółką. Co więcej, informacje o cenie usługi w określonym wyżej zakresie są co do zasady inkorporowane do zawieranych umów. Konsument nie musi posiadać przy tym wiedzy o wysokości obowiązującej Spółkę stawki podatku. Pełna informacja o cenie i jej elementach jest jedną z podstawowych danych niezbędnych dla podjęcia racjonalnej decyzji dotyczącej zawarcia umowy. Brak informacji o cenie brutto (zawierającej podatek od towarów i usług) narusza prawo konsumenta do rzetelnej informacji. Wpływa na postrzeganie i ocenę oferty Spółki, w tym również w kontekście ofert konkurencyjnych, a tym samym w omawianych okolicznościach może dojść do istotnego zniekształcenia zachowania rynkowego przeciętnego konsumenta, a więc jego decyzji dotyczącej umowy.

Mając na uwadze powyższe **Prezes Urzędu stwierdził, że druga przesłanka** niezbędna do uprawdopodobnienia stosowania przez Spółkę praktyki wskazanej w art. 24 ust.

1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **została spełniona.**

Ad 3)

Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie definiują pojęcia zbiorowego interesu konsumentów. Przepis art. 24 ust. 3 tej ustawy stanowi jedynie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Z całą pewnością mamy do czynienia ze zbiorowym interesem konsumentów wówczas, gdy działanie przedsiębiorcy dotyczy, bądź może dotyczyć nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zindywidualizować.

Prezes Urzędu podkreśla, że o tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy. W jednym z orzeczeń Sąd Najwyższy stwierdził, iż *nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie z tytułu naruszenia ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów można wszcząć tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe w sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczbie potencjalnych konsumentów* (wyrok SN z dnia 12 września 2003 r., sygn. akt I CKN 504/01).

W przedmiotowej sprawie Prezes Urzędu ma do czynienia z naruszeniem praw nieograniczonej i nieokreślonej liczby konsumentów, którzy zapoznali się, bądź mogli zapoznać się z dostępnym wzorcem umowy i zawarli, bądź mogli zawrzeć ze Spółką umowę, zawierającą niedozwolone postanowienia umowne oraz postanowienie nieuwzględniające wartości podatku od towarów i usług w opłatach za świadczone usługi. W tej sytuacji bezprawne zachowanie Spółki nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i niedający się porównać z innymi, lecz dotyczy naruszenia uprawnień nieograniczonej liczby potencjalnych konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy kontrahentów Spółki.

Stosowanie opisanych wyżej praktyk może godzić zatem w zbiorowe interesy konsumentów.

W związku z powyższym **Prezes Urzędu stwierdził, że trzecia przesłanka** niezbędna do uprawdopodobnienia stosowania przez Spółkę praktyki wskazanej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **została spełniona.**

Ad. I. i II. sentencji niniejszej decyzji

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. Ponadto, stosownie do art. 28 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przyjmując zobowiązanie Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań.

Jak Prezes Urzędu wykazał w niniejszej decyzji, okoliczności sprawy uprawdopodobniły, że Spółka stosuje praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, określone w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 i 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Jednocześnie Spółka zobowiązała się do zaniechania stosowania wskazanych praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W ocenie Prezesa Urzędu, podjęte przez Spółkę zobowiązanie do dokonania zmian w treści wzorca umowy pn. „UMOWA Nr /P na odbiór odpadów”) w ten sposób, że:

- postanowieniu, o treści: „Cena określona w tabeli jest ceną netto. Należy do niej doliczyć podatek VAT wg obowiązujących przepisów. Kwota należna będzie umieszczana na blankietach opłat.” (§ 1 pkt 3 wzorca umów) zostanie nadane brzmienie: „Cena określona w tabeli jest ceną brutto uwzględniającą podatek od towarów i usług w wysokości 8%”,
- postanowieniu, o treści: „Reklamacje dotyczące wywozu odpadów powinny być zgłaszane do Biura Obsługi Klienta ul. Tokarzewskiego 2, tel.: 616-02-09 w terminie 2 dni. Niezgłoszenie w w/w terminie reklamacji oznacza że wywóz został wykonany prawidłowo, zgodnie z zawartą umową.” (§ 5 pkt 1 wzorca umów) zostanie nadane brzmienie: „Reklamacje dotyczące realizacji niniejszej umowy, powinny być zgłaszane do Biura Obsługi Klienta ul. Tokarzewskiego 2 w Łodzi, telefonicznie pod nr tel. 616-02-09 lub pisemnie, a także w innej formie, MPO ma obowiązek załatwienia reklamacji niezwłocznie lub najpóźniej w drugim dniu roboczym po otrzymaniu zgłoszenia.”,
- postanowieniu, o treści: „Rozliczenie nastąpi w ciągu 7 dni od wykonania usługi wg obowiązującego cennika, na podstawie faktur, płatnych przelewem na konto MPO lub w kasie, w terminie 14 dni licząc od daty wystawienia faktury.” (§ 5 pkt 5 wzorca umów) zostanie nadane brzmienie: „Faktura zostanie wystawiona w terminie 7 dni od wykonania usługi wg obowiązującego cennika. Termin płatności za wykonaną usługę wynosi 14 dni od daty doręczenia faktury VAT Klientowi.”,
- postanowieniu, o treści: „W przypadku niewywiązania się Klienta z obowiązków określonych w § 3 i 4 MPO przysługuje prawo rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia.” (§ 6 pkt 5 wzorca umów) zostanie nadane brzmienie: „W przypadku niewywiązania się Klienta z obowiązków określonych w § 3 umowy, MPO przysługuje prawo rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia. Przed rozwiązaniem umowy, MPO wyznaczy Klientowi dodatkowy termin do wykonania zobowiązania w ciągu 14 dni od daty doręczenia zawiadomienia, pod rygorem rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia.”,
- postanowieniu, o treści: „Spory wynikające z tytułu niniejszej umowy podlegają rozpoznaniu przez sądy powszechne właściwe miejscowo dla siedziby MPO.” (§ 6 pkt 7 wzorca umów) zostanie nadane brzmienie: „Spory wynikające z tytułu niniejszej umowy podlegają rozpoznaniu przez sądy powszechne.”,

uwzględnia przepis art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 i 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, eliminując z wzorca umowy niedozwolone postanowienia umowne oraz uwzględniając wartość podatku od towarów i usług w opłatach za świadczone usługi.

Jednocześnie, wobec okoliczności, że Spółka zobowiązała się do równoczesnego wyeliminowania kwestionowanych postanowień również z obowiązujących w obrocie umów z konsumentami, Prezes Urzędu uznał złożone zobowiązanie za pełne, gdyż w równorzędny sposób zabezpiecza interesy prawne konsumentów, którzy zawarli umowy ze Spółką i konsumentów, którzy mogą zawrzeć tego typu umowy w przyszłości.

Stosownie do przepisu art. 28 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu nałożył na Spółkę obowiązek wykonania przyjętego zobowiązania.

Wobec spełnienia przesłanek wydania decyzji na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie I. i II. sentencji niniejszej decyzji.**

Ad III. sentencji niniejszej decyzji

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w decyzji nakładającej na przedsiębiorcę obowiązek wykonania zobowiązania, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań. Wobec tego Prezes Urzędu nałożył na Spółkę obowiązek złożenia informacji o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania, zawierającej:

- 1) nowy wzorzec umowy pod nazwą „*UMOWA Nr /P na odbiór odpadów*”, uwzględniający zmiany wynikające ze złożonego zobowiązania,
- 2) wzór aneksu do umów zawartych z konsumentami na podstawie dotychczasowego wzorca umowy pod nazwą „*UMOWA Nr /P na odbiór odpadów*” uwzględniający zmiany wynikające ze złożonego zobowiązania,
- 3) kopię pierwszej i dwóch kolejnych umów zawartych w oparciu o nowy wzorzec umowy pn. „*UMOWA Nr /P na odbiór odpadów*”, o ile takie umowy zostaną zawarte,
- 4) dane o liczbie konsumentów, którym doręczono aneksy do umów zawartych w oparciu o wzorzec umowy zawierający kwestionowane postanowienia wraz z dowodami potwierdzającymi doręczenie,
- 5) dane o liczbie konsumentów, którym nie doręczono aneksów do umów zawartych w oparciu o wzorzec umowy zawierający kwestionowane postanowienia oraz pisemne wyjaśnienia ewentualnych przyczyn braku doręczenia ww. aneksów

w terminie 7 (siedmiu) miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

W związku z tym Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie III. sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 1 i 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi.

*Z upoważnienia
Prezesa
Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury*

Barbara Romańczak-Graca

Otrzymuje:

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Łódź Sp. z o.o.
ul. Tokarzewskiego 2

91-842 Łódź